

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-kustosz-pamieci/2013/24285,Biblioteka-Polska-w-Paryżu.html>
20.04.2024, 06:43

Biblioteka Polska w Paryżu

Polska placówka kulturalna założona w 1838 r. w Paryżu. To najstarsza instytucja polska poza granicami kraju. Biblioteka gromadzi prace z zakresu historii, literatury i sztuki XIX i XX wieku.

Głównymi inicjatorami założenia Biblioteki byli książę Adam Czartoryski, Adam Mickiewicz, generał Karol Kniaźiewicz, poeta Julian Ursyn Niemcewicz i historyk Karol Sienkiewicz. Akt fundacyjny Biblioteki Polskiej podpisano 24 listopada 1838 r. Uroczystego otwarcia placówki dla publiczności dokonano 24 marca 1839 r.

Istotną rolę w utworzeniu Biblioteki Polskiej odegrali Francuz Daniel de Saint-Antoine i Société de civilisation, które wystosowało apel o utworzenie w Paryżu biblioteki i ośrodka dokumentacji poświęconego Polsce. Apel Société de civilisation był odpowiedzią na spustoszenie przez cara Mikołaja I bibliotek w Warszawie, Wilnie, Krzemieńcu i innych ośrodkach i wywiezienie zbiorów naukowych z Polski do Petersburga.

W swoich archiwach Biblioteka posiada akta polskich instytucji emigracyjnych oraz spuścizny osobistości polskich zamieszkałych we Francji. Na szczególną uwagę zasługują wydawnictwa z najnowszej historii Polski, w tym opracowania źródłowe dotyczące II wojny światowej. Cennymi pozycjami są także dzienniki i pamiętniki, utrwalające pamięć o losach Polaków w czasach wojny w kraju i na emigracji oraz w okresie PRL.

Biblioteka zajmuje się wydawaniem drukiem źródeł historycznych, organizacją seminariów, konferencji i wykładów. Organizuje wystawy i koncerty. Czytelnia biblioteki czynna jest pięć dni w tygodniu i stanowi najczęściej odwiedzane w Paryżu miejsce związane z polską kulturą i nauką. Zbiory obejmują ok. 220 000 jednostek, w tym 150 000 książek (niektórych

zdjęcie 1Biblioteka Polska w Paryżu

brak w Polsce), 30 000 druków ulotnych, 3 200 tytułów czasopism, 4 000 map i atlasów i ok. 30 000 dzieł sztuki. Biblioteka posiada również ponad 5 000 rękopisów (w ponad 200 zespołach).

Biblioteka współpracuje z Polską Akademią Umiejętności i Instytutem Pamięci Narodowej. Od 1903 przy Bibliotece funkcjonuje Muzeum Adama Mickiewicza w Paryżu oraz Muzeum Fryderyka Chopina.

Z początkiem XXI wieku celem Biblioteki staje się budowanie nowego pomostu między Polską a Francją. Do ważnych elementów działalności należą konferencje naukowe popularyzujące polską naukę. Konferencje te stanowią też ważny ośrodek integracji polskiej i francuskiej nauki oraz ośrodków związanych z Polonią.

Dyrektorem Biblioteki Polskiej w Paryżu jest Kazimierz Zaleski.